

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 20 APRIL 2017 VAN DE COMMISSIE SAMENLEVING

Vastgesteld: 18 mei 2017

Aanwezig de leden:

De heren El Aichi (CDA), Brander (PvdA), Van der Bruggen (PvdA), Garretsen (SP), Van den Raadt (Trots), Rutten (VVD), Smit (OPH), Spijkerman (D66), Visser (CU) (helpt van de vergadering) en de dames Barth (CU) (helpt van de vergadering), Dekker (D66), Jacobsz (AP), Van Ketel (SP), Klazes (GL), Özogul (SP), Sterenberg (VVD)

Afwezig:

Mevrouw Simsek (CDA) en de heren Azannay (GL) en Baaijens (AP)

Mede aanwezig:

Mevrouw Taets van Amerongen-Ingram (secretaris), de heer Van Leeuwen (voorzitter), de heer Snoek (wethouder), mevrouw Langenacker (wethouder), de heer Botter (wethouder)

Verslag:

Mevrouw Jellema

1 Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de vergadering om 20.00 uur, heet allen welkom en noteert de afwezigen. Hij laat weten dat er op dinsdag 16 mei een bijeenkomst is voor de gehele raad inzake de consequenties van de invoering van de nieuwe Omgevingswet voor de gemeenteraad en het college. De avond wordt verzorgd door mevrouw Van der Schoot, een externe 'inleider/trainer'. Aanvang 20.00 uur.

2. Spreektijd voor belangstellenden over niet op de agenda staande onderwerpen

Er hebben zich geen sprekers aangemeld.

3. Vaststellen agenda

De heer **Garretsen** (SP) zou ten aanzien van agendapunt 7 graag in beslotenheid vergaderen over de geheime bijlage bij de opinienota Programma van eisen sociaal domein. Besloten wordt agendapunt 7 deels besloten te behandelen. In verband hiermee wordt dit als eerste agendapunt besproken. Voor het overige wordt de agenda ongewijzigd vastgesteld.

4. Vaststellen conceptverslag van de commissie Samenleving van 30 maart 2017

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

De vragen en mededelingen worden geïnventariseerd.

6. Vaststellen Verordening individuele studietoelage Participatiewet Haarlem 2017

Aan de raad wordt gevraagd:

- de Verordening individuele studietoelage Participatiewet Haarlem 2017 vanaf 1 januari 2017 vast te stellen
- om met ingang van 1 januari 2017 de Verordening individuele studietoelage Participatiewet Haarlem 2015 in te trekken.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) is het eens met de nieuwe verordening, maar zou graag in het vervolg een transformeringstabel zien, zodat duidelijk is waar de verschillen zitten. Dit geldt ook voor wijzigingen in andere verordeningen. Spreekster benadrukt dat het belangrijk is dat de studenten die hiervoor in aanmerking komen goed op de hoogte zijn van de mogelijkheden.

Mevrouw **Özogul** (SP) is blij met de veranderingen. Ook zij dringt erop aan dat er bekendheid aan wordt gegeven.

De heer **Brander** (PvdA) is blij met de wijzigingen waardoor studenten met een beperking nu ook gewoon kunnen studeren.

De heer **Smit** (OPH) geeft aan de onderbouwing te missen op het bedrag voor de alleenstaande studerende ouder. Voorts wijst hij erop dat in een periode van 21 maanden veertien aanvragen zijn gedaan, terwijl er vanaf 2018 meer dan honderd per jaar gehonoreerd kunnen worden. Is het mogelijk de doelgroep voldoende te bereiken om dat aantal te behalen?

Mevrouw **Jacobsz** (AP) is blij met de wijzigingen in de verordening. Ten aanzien van de procedure zou ze graag uitleg krijgen over het feit dat er over de periode 1 januari 2015 tot 1 oktober 2016 nog drie aanvragen in behandeling zijn.

Mevrouw **Barth** (CU) is eveneens blij met het nieuwe voorstel. Ze stelt voor met betrekking tot de hoogte van het bedrag rekening te houden met de leeftijd van de student en verwijst naar de website van het NIBUD. Ze adviseert niet automatisch uit te gaan van een gemiddelde, maar daar iets boven te gaan zitten. Een student met een arbeidsbeperking doet vaak langer over de studie en bouwt daarmee een hogere schuld op. Ze stelt voor uit te gaan van een bijverdiencapaciteit van een 23-jarige. Dit leidt tot de Amsterdamse bedragen. Ze zegt erop te vertrouwen dat er voldoende bekendheid aan de regeling zal worden gegeven.

De heer **Smit** (OPH) vraagt de wethouder of er rekening is gehouden met de meerkosten die iemand met een arbeidsbeperking heeft.

Mevrouw **Dekker** (D66) is blij met de ondersteuning van het landelijke voorstel van D66 tot verhoging van de studietoeslag voor studenten met een arbeidsbeperking. Het zou nog mooier zijn geweest als dit via de landelijke studiefinanciering was gegaan.

De heer **El Aichi** (CDA) is blij met de nieuwe regeling en is benieuwd wat het college gaat doen om de doelgroep te bereiken. Hij wijst op Stichting MEE, die ook met deze doelgroep werkt.

Mevrouw **Klazes** (GL) is blij met de verhoging van de budgetten. Ook zij benadrukt het belang van de communicatie over deze regeling.

Wethouder **Langenacker** benadrukt dat het college met deze regeling de gemiste verdien capaciteit zo eenvoudig en transparant mogelijk wil compenseren. Er is daarbij niet gekeken naar de meerkosten, omdat het voor deze groep vaak heel moeilijk is om bij te verdienen.

De berekening van het bedrag is op basis van de gemiste verdien capaciteit en niet op de verdeling van het beschikbare bedrag. Het is niet duidelijk hoe groot de doelgroep is die er gebruik van gaat maken.

De heer **Smit** (OPH) vraagt bij interruptie of het college bereid is de niet gebruikte subsidie door te schuiven naar het volgende jaar, of het bedrag te verhogen.

Wethouder **Langenacker** geeft aan dat na een jaar wordt gekeken of de regeling of de bedragen moeten worden bijgesteld. De regeling wordt specifiek bij de scholen onder de aandacht gebracht. In antwoord op de vraag van mevrouw Jacobsz over de lengte van de aanvraagprocedure geeft de wethouder aan dat er binnen zes weken een uitspraak kan zijn. Het kan nog sneller als de persoon al op andere manieren in beeld is. Het feit dat er nog drie aanvragen op stonden, betrof een momentopname.

Mevrouw **Barth** (CU) meent dat het goed zou zijn het overgangsrecht te versoepelen en de mensen die nu al gebruikmaken van de regeling te compenseren.

Wethouder **Langenacker** zegt toe deze mogelijkheid te zullen bekijken.

De **voorzitter** constateert dat de nieuwe verordening als hamerstuk naar de raadsvergadering gaat.

Mevrouw **Sterenbergh** (VVD) kondigt een motie aan waarin ze zal verzoeken bij iedere gewijzigde verordening een transformatietabel te maken.

7. Opinienota programma van eisen sociaal domein 2018

Mevrouw **Sterenbergh** (VVD) complimenteert de wethouder met de opinienota. Ze is blij dat er resultaatgericht gewerkt gaat worden, dat de administratieve lastendruk wordt verminderd en dat er niet wordt geïnnoveerd om het innoveren. De VVD betreurt het dat er maar één partij is die vrouwenopvang biedt.

De heer **Spijkerman** (D66) spreekt eveneens zijn complimenten uit over het programma.

Er is nog een aantal vragen met als rode draad ‘hoe dan?’

- Hoe worden de drie basis outcom criteria gemeten?
- Hoe wordt de resultaatgerichte sturing versterkt? Graag een voorbeeld.
- Mocht er sprake zijn van contractbeëindiging, hoe wordt dat aangepakt?
- Wat wordt bedoeld met: ‘Indien zich na contractering interessante innovatieve voorstellen voordoen worden deze apart beoordeeld.’
- Hoe wil het college bereiken dat de zorgaanbieder nadrukkelijk samenwerkt met het sociaal wijkteam en het Centrum voor Jeugd en Gezin?

Mevrouw **Klazes** (GL) is het eens met de complimenten van eerdere sprekers. Ze heeft een paar vragen en opmerkingen:

- GroenLinks ziet graag dat kleine aanbieders een kans krijgen op deze markt. De verlichting van de administratieve lastendruk zal hen daarbij helpen.
- GroenLinks gaat ervan uit dat ‘meer integrale dienstverlening’ betekent één gezin, één plan en één regisseur. Hoe komt die aanpak tot uiting in het programma van eisen?
- Er zou snel opgeschaald kunnen worden als er meer specialistische hulp nodig is. Hebben de CJG coaches en het sociaal wijkteam daarvoor een mandaat?
- Wordt gecheckt of partijen zich houden aan de SROI-verplichting?

De heer **Garretsen** (SP) laat weten dat ook de SP positief is over de opinienota. Vragen/opmerkingen:

- Gemist worden opmerkingen over het naleven van een cao en vaste contracten in plaats van nulurencontracten. Het aantal flexwerkers moet zoveel mogelijk worden beperkt.
- Veel instellingen hebben last van het feit dat ze bij iedere gemeente een ander formulier moeten invullen.
- Er zijn instellingen die niet gemist kunnen worden, voor welke toch een openbare aanbesteding geldt. Als voorbeeld wordt genoemd Kenter. Zou subsidiëring geen goede variant zijn?
- De SP pleit ervoor bij oudere cliënten ook de kinderen in de cliëntenraden te laten zitten, en bij jeugdigen ook ouders. Ook zou er kruisbestuiving moeten kunnen plaatsvinden tussen de cliëntenraden van de verschillende instellingen. Wellicht kan de gemeente in de toekomst cliëntenraden subsidiëren?
- Is er ruimte voor de voorgestelde vernieuwingen? Welke prikkels zijn er ingebouwd om deze vernieuwing te laten plaatsvinden tijdens de looptijd van het contract? Het is belangrijk dat er een herzieningsclausule in de contracten komt.
- Stelt voor de zorgwoordvoerders in Haarlem een cliënt cadeau te doen (actie Cliënt Cadeau), zodat ze zich kunnen verplaatsen in de problemen die cliënten hebben.

De heer **Spijkerman** (D66) vraagt bij interruptie of de SP het ermee eens is dat het mogelijk moet zijn dat een aanbieder met een beter product de plaats inneemt van een gecontracteerde partij.

De heer **Garretsen** (SP) meent dat de aanbestedingswet dat niet toestaat. Hij is voorstander van de mogelijkheid om gedurende de looptijd het contract in overleg te wijzigen. Vandaar de herzieningsclausule.

Mevrouw **Özogul** (SP) vraagt de wethouder uit te leggen hoe de resultaatgerichte sturing binnen de Wmo eruitziet. Wordt er niet afgekoerst op rechtszaken? Voorts mist ze in het stuk de huisarts als instantie om een indicatie te leveren.

De heer **Brander** (PvdA) vraagt bij interruptie of de SP een alternatief heeft voor de resultaatgerichte sturing.

Mevrouw **Özogul** (SP) stelt voor in uren te indiceren, te kijken wat de mensen nodig hebben en daarop af te rekenen.

De heer **Van der Bruggen** (PvdA) complimenteert de samenstellers met het uiterst professionele en informatieve document en zegt benieuwd te zijn naar de invulling van de nog open staande gedeelten.

De heer **Smit** (OPH) sluit aan bij de eerder gegeven complimenten over leesbaarheid en duidelijkheid. De resultaten moeten nog blijken. Nu er geen bevoorschotting meer is worden er aan de zorgorganisaties eisen gesteld wat betreft de voorfinanciering. Wat betekent dat voor de organisaties? Kleine en/of nieuwe toetreders kunnen weleens problemen krijgen met deze voorfinancieringseis.

Mevrouw **Jacobsz** (AP) sluit zich aan bij de door de eerdere sprekers uitgesproken complimenten en vragen.

De heer **El Aichi** (CDA) zou graag weten op welke wijze men de aanbieders sterker wil sturen op transformatie en vernieuwing in het aanbod van hulp en ondersteuning. Dezelfde vraag geldt voor het voornemen om aanbieders te prikkelen om meer resultaatgericht en verbindend te werken.

Mevrouw **Sterenbergh** (VVD) wijst erop dat ook de participatieraad om feedback wordt gevraagd wat betreft het programma van eisen. Hoe vindt controle plaats op het omgaan met geheime stukken?

De heer **Visser** (CU) complimenteert de samenstellers met de goede leesbaarheid van het stuk. Hij sluit zich aan bij de vragen van D66. Hij zegt niet goed te begrijpen waarom de opinienota en het programma van eisen geheim is verklaard en is van mening dat dit niet zou moeten. Spreker is van mening dat de tekst niet helemaal duidelijk is wat betreft de segmentering. In het verleden zou het gaan om doelgroepbenadering, nu om segmentbenadering, maar die benaderingen kunnen niet zo worden vergeleken. Er wordt niet ingegaan op de basisinfrastructuur. Graag enige verduidelijking op dat punt. Met betrekking tot het overgangrecht mist de heer Visser het cliëntperspectief.

Wethouder **Langenacker** beantwoordt de vragen van D66:

- Vaststelling van de doelrealisatie vindt plaats door de contractmanager.
- Als financiële prikkel wordt gedacht aan een bonusregeling, een positieve beloning.
- Een contract kan worden ontbonden als geconstateerd wordt dat het niet goed gaat.

van GroenLinks:

- Kleinere aanbieders krijgen een kans door onder andere vermindering van de administratieve lasten, maar ook door onderaannemer te worden. De kwaliteitsdoelstellingen blijven gelijk. Ook voor hen geldt de certificeringsplicht.
- Een nieuwe aanbieder op de markt kan alleen tijdens de inschrijving een zorgcontract afsluiten met de gemeente, daarna niet meer.
- Geprobeerd wordt de SROI-verplichting regionaal op te pakken. Dit moet de komende maanden vorm krijgen. Er is iemand in dienst om dit te controleren, maar de klantmanager moet ook een-op-een toetsen.

Wethouder **Snoek** spreekt zijn dank uit aan de VVD en de SP voor het indienen van de motie die de basis vormde voor de pilot in Haarlem om te werken zonder DBC's. VWS heeft de pilot gebruikt in de handleiding voor alle gemeenten om met ingang van 2018 zonder DBC's te werken.

Naar aanleiding van de vraag naar de verdergaande samenwerking met het CJG geeft de wethouder aan dat het CJG een rol speelt bij het opstellen van het ondersteuningsplan. Het antwoord op de vraag van de heer Spijkerman of dat ook geldt voor het sociaal wijkteam moet hij schuldig blijven. De formele positie van de huisarts verandert niet.

Ten aanzien van het bevoorschotten stelt de wethouder dat er maandelijks wordt gefactureerd. De mogelijk tot bevoorschotting blijft bestaan voor aanbieders die nog niet klaar zijn om maandelijks te factureren.

In antwoord op de vraag van het CDA hoe er op innovatie wordt gestuurd, wijst de wethouder erop dat de gemeente nu met groepen aanbieders in gesprek gaat, niet met individuele aanbieders, onder andere over de vraag wat er nog in het aanbod wordt gemist. Er is meer ruimte om tot innovatie te komen.

Wethouder **Botter** vindt het net als de VVD jammer dat de vrouwenopvang in Haarlem niet is zoals elders. Hier wordt nadrukkelijk aandacht aan besteed.

Naar aanleiding van de opmerking van mevrouw Özogul stelt de wethouder dat het niet de bedoeling is af te koersen op rechtszaken. De komende periode wordt doorgegaan met de huidige werkwijze, omdat de rust gegarandeerd moet worden en er helderheid moet zijn voor de cliënt.

Wat het meten van kwaliteit betreft geeft de wethouder aan dat de commissie binnenkort een voorstel krijgt om met tablets te gaan werken om digitaal te kunnen communiceren. Dit kan eveneens worden ingezet als een klanttevredenheidsinstrument.

Over de vraag van de CU over de basisinfrastructuur is in een paar commissies al uitvoerig gesproken. Een aantal activiteiten rond de aanbesteding wordt gekanteld en toegevoegd aan de basisinfrastructuur. Daarmee verlopen ze niet meer via een vorm van aanbesteding en kunnen subsidies worden geworven. Ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden (vraag SP) geeft de wethouder aan dat dat in principe een zaak blijft tussen werkgever en werknemer. Uitgangspunt is wel het convenant van Terpstra. Wat betreft een prikkel om te vernieuwen verwijst de wethouder naar het traject bij de maatschappelijke opvang. Hier gaat het vooral om de klanttevredenheid. Hij belooft te zullen kijken naar een bonus bij vernieuwing.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) wijst bij interruptie op de bonus-malusregeling waar wethouder Langenacker over sprak.

Wethouder **Botter** geeft aan dat een malusregeling wordt geïntroduceerd op het moment dat iemand zich in zijn werk niet naar behoren gedraagt. Als iemand gewoon zijn werk goed doet, krijgt hij zijn geld. Er moet echt iets substantieels worden geleverd om daar een bonus voor te geven.

Wethouder **Langenacker** komt terug op de vraag van mevrouw Sterenberg inzake de vertrouwelijke stukken en de Participatieraad. Die raad is in vertrouwen geïnformeerd. Twee leden hebben het geheime stuk mogen lezen. Dit wordt gedaan omdat de advisering van de Participatieraad belangrijk is. Wellicht moet er nog eens worden gekeken of de afspraken hierover duidelijk genoeg zijn.

De heer **Visser** (CU) vraagt bij interruptie nogmaals wat er geheim is aan het document.

Mevrouw **Dekker** (D66) schaart zich achter de opmerkingen van de VVD. Ze wil weten wat de gevolgen zijn voor iemand van de Participatieraad als hij/zij het stuk niet vertrouwelijk behandelt. Ze wijst erop dat een commissielid vervolgd kan worden als hij/zij lekt uit het stuk.

Wethouder **Langenacker** geeft mevrouw Dekker hierin gelijk. Het is op deze manier gedaan omdat er dan sneller gewerkt kon worden en een kwalitatief goed advies gegeven kon worden. Ze geeft aan dat dit punt meegenomen kan worden bij de bespreking van het stuk Vinger aan de Pols. Reagerend op de opmerking van de heer Visser inzake de geheimhouding merkt ze op dat het hier gaat om een aanbesteding. In reactie op de heer Van der Bruggen geeft de wethouder aan dat is

afgesproken dat het document met de commissie wordt gesproken terwijl het nog niet definitief is. Zodra de ontbrekende informatie er is, is het wel definitief.

De heer **Visser** (CU) wijst op de afspraak in de raad dat iets alleen geheim wordt verklaard als het schadelijk is voor de gemeente. Dat is hier niet aan de orde. Hij geeft aan dat dit punt al twee jaar speelt.

Wethouder **Langenacker** wijst erop dat dit een regionaal stuk is dat regionaal op dezelfde manier in beslotenheid wordt gedeeld. In antwoord op de vraag van de heer Garretsen of Haarlem meedoet aan de actie Cliënt Cadeau van de Tweede Kamer zegt de wethouder toe hierop terug te zullen komen.

Tweede termijn:

De heer **Spijkerman** (D66) wijst erop dat drie vragen nog niet voldoende beantwoord zijn.

- De contractmanager houdt de doelrealisatie in de gaten, maar de vraag is hoe men weet of het doel is bereikt.
- In mei komt er een uitgebreide notitie over innovatie in het sociale domein en de basis in de basisinfrastructuur. Is dat niet mosterd na de maaltijd?
- Hoe gaat het college incentives creëren om de samenwerking tussen de zorgaanbieders, het sociaal wijkteam en het CJG gestalte te geven?

De heer **Visser** (CU) wil van de wethouder weten of ze de regionalisering een rechtvaardigingsgrond vindt voor de geheimhoudingsverklaring van dit stuk. Voorts vraagt hij haar één zin aan te wijzen waarin belangen worden geschaad die geheimhouding rechtvaardigen.

Mevrouw **Klazes** (GL) wil weten hoe de integraliteit en de kanteling, de pijlers van de transformatie, tot uiting komen in de samenwerking tussen sociaal wijkteam en CJG.

De behandelend ambtenaar legt uit dat controle op de doelrealisatie plaatsvindt op contractmanagersniveau, waarbij zowel op contractniveau de kwaliteit van de dienstverlening wordt beoordeeld als op klantniveau. Bij dit laatste wordt vooraf afgesproken wat een klant wil bereiken. Dat komt in een ondersteuningsplan of een gezinsplan. Aan het eind wordt gekeken of de doelen zijn bereikt via een klanttevredenheidsonderzoek op papier, maar ook in een gesprek.

Wethouder **Snoek** beaamt dat de samenwerking tussen CJG en sociaal wijkteam niet in het programma van eisen terugkomt. Er is wel een project opgestart waarin de samenwerking wordt vormgegeven.

Ten aanzien van de certificering merkt hij op dat een onderaannemer niet gecertificeerd hoeft te zijn. Dat hoeft alleen als hij een eigen contract heeft.

In reactie op de vraag van de SP laat de wethouder weten dat bij lacunes in het jeugdaanbod tussentijds aanbieders projecten kunnen aanbieden voor zaken die niet eerder bij de aanbesteding zijn ingekocht.

Wethouder **Botter** geeft aan dat de komende tijd de narratieve methode wordt gebruikt, zodat er een goed beeld ontstaat van de wijze waarop de mensen de dienstverlening ervaren. Dat wordt toegevoegd aan het cliënttevredenheidsonderzoek. Ook via de participatieraad wordt informatie verkregen. En iedere organisatie heeft een eigen klachtenregistratie die in het jaarverslag wordt genoteerd. Al met al is het goed geborgd.

Mevrouw **Dekker** (D66) vraagt zich bij interruptie af wat het verschil is tussen doelrealisatie, ook al gaat dat via storytelling, en de cliënttevredenheidsonderzoeken. Voor het CDA is doelrealisatie ook iets wat buiten de cliënt door de professional gemeten moet kunnen worden. Om deze reden is het verwerpelijk. De cliënt wil misschien graag met rust gelaten worden, terwijl de professional een ander doel heeft.

Wethouder **Botter** merkt op dat veel mensen in de maatschappelijke opvang met rust gelaten willen worden, maar de doelstelling is juist dat er meer wordt ingezet op het weer meedoen aan de maatschappij. Dat is het product dat wordt ingekocht. Dan is het interessant om te kijken hoe de cliënt dat ervaren heeft. Als dat niet overeenkomt, moet er met de instelling worden gesproken of het product dat geleverd wordt niet anders moet. Op dit moment is er voldoende ruimte voor nieuwe aanbieders om mee te doen.

De heer **Spijkerman** (D66) zou graag nog antwoord hebben op de vraag hoe gestimuleerd wordt dat het sociale wijkteam wordt gekoppeld aan de zorgaanbieder.

Wethouder **Botter** geeft aan dat de verbinding tussen sociaal wijkteam en zorgaanbieder vooral op wijkniveau zal plaatsvinden. Dat is het doel van buurt- en wijkgericht werken.

De heer **Visser** (CU) stelt dat zijn vraag over geheimhouding nog niet is beantwoord.

Wethouder **Langenacker** wijst erop dat in het portefeuillehoudersoverleg in de regio deze geheimhouding zo is afgesproken. Ze zegt nog weleens een aanbestedingsjurist om advies te willen vragen, maar nu houdt ze zich aan de afspraak.

De heer **Visser** (CU) wijst erop dat wethouder Botter deze toezegging een paar jaar geleden ook al heeft gedaan. Hij wil nog deze week hierover een uitspraak horen, anders dient hij een motie in.

Wethouder **Botter** antwoordt dat bij de eerdere toezegging per brief duidelijk is gemaakt waarom de zaken destijds zo zijn aangepakt. Als dat niet duidelijk was, dan zou daar nogmaals over gesproken kunnen worden.

Mevrouw **Sterenbergh** (VVD) is van mening dat het tot meer begrip zou leiden als de reden van geheimhouden vermeld zou worden.

De **voorzitter** legt uit dat voor stukken voor de raad de raad zelf beslist of het openbaar is of niet. Voor stukken die het college aanbiedt aan de commissie is dat een bevoegdheid van het college.

De heer **Smit** (OPH) waarschuwt dat de regionalisering niet tot gevolg mag hebben dat stukken vaker geheim worden verklaard.

De heer **Garretsen** (SP) merkt op dat zijn vraag over subsidiëring van de cliëntenraad nog niet beantwoord is.

Wethouder **Langenacker** wijst erop dat dit niet valt onder dit programma van eisen.

8. Brief wethouder Snoek inzake plaatsingsbeleid

Bij dit agendapunt zijn aanwezig de heren Cüsters en Elkerbout.

Mevrouw **Dekker** (D66) is positief over het voorstel en hoopt dat het de kansgelijkheid vergroot. Ze heeft twee vragen aan de stuurgroep:

- Zijn er in het boco-overleg nog belangrijke issues naar voren gekomen? Is er een beeld van het aantal scholen dat gebruik kan maken van de uitzonderingsregel?
- Er zijn drie aanmeldmomenten in het jaar. Wordt er met het vol laten lopen van de klassen voldoende rekening gehouden met die drie momenten?

Mevrouw **Özogul** (SP) is blij met het nieuwe plaatsingsbeleid. Ze wil nog wel weten op welke wijze voorkomen kan worden dat de ouders vergeten de kinderen aan te melden.

De heer **Brander** (PvdA) is positief over de regeling. De PvdA stelt de samenwerking van de schoolbesturen zeer op prijs. De ervaring met de loting is heel goed. Hij is benieuwd of er nog knelpunten in de regeling zitten.

De heer **Rutten** (VVD) zou graag iets meer horen over de verwachtingen rond de voorrangschool.

De heer **Visser** (CU) vraagt zich af of de keuzevrijheid van de ouders nu niet te gemakkelijk ingeleverd wordt.

Mevrouw **Dekker** (D66) stelt bij interruptie dat er in de praktijk nu eigenlijk ook geen keuzevrijheid is.

De heer **Visser** (CU) meent dat de vrijheid van onderwijs nu eenmaal een prijs heeft, namelijk de inflexibiliteit van het systeem.

De heren **Elkerbout** en **Cüsters** beantwoorden de vragen:

- De uitzonderingsregels vallen binnen het systeem. De scholen die daarvan gebruik kunnen maken, doen wel mee aan het plaatsingsbeleid. Het kan bijvoorbeeld gaan om een school met een bijzondere denominatie voor de hele stad. Die plaatst iedere leerling die daar naartoe wil.
- Er is gekozen voor drie momenten, waarbij de capaciteit steeds opnieuw wordt verdeeld. Het is aan de scholen om te bepalen hoeveel capaciteit ze op ieder moment beschikbaar stellen. Dat is niet anders dan nu. De kans om niet geplaatst te worden wordt niet in de loop van het jaar kleiner.
- In antwoord op de vraag van de SP wordt aangegeven dat vanuit de basisadministratie van de gemeente wordt gekeken welke kinderen in aanmerking komen voor onderwijs. De ouders van deze kinderen worden actief benaderd om hun kinderen aan te melden. Desgevraagd wordt aangegeven dat dit een in eenvoudige taal opgestelde brief zal zijn. Na aanmelding op de school van voorkeur plaatst deze school de aanmelding in het centrale systeem. Binnen dat systeem is ook te zien welke kinderen nog niet zijn aangemeld. Hierbij wordt verwezen naar het vergelijkbare systeem in Amsterdam.
- Als mogelijk knelpunt wordt gezien de capaciteitsgroei. Het systeem functioneert alleen maar bij voldoende capaciteit.
- Ten aanzien van de vraag hoeveel kinderen niet meer naar de school van hun voorkeur kunnen vanwege de voorrangregeling, wordt erop gewezen dat het adresgebonden onderwijs een principiële keuze is geweest. Dat betekent echter ook dat er in alle wijken kwalitatief goed onderwijs moet zijn.

Mevrouw **Van Ketel** (SP) wijst op het feit dat daarmee de keuze voor tweetalig onderwijs bemoeilijkt wordt, omdat niet elke wijk een tweetalige school heeft.

De heer **Elkerbout** antwoordt dat ook daarin de keuzevrijheid vooropstaat. Geprobeerd moet worden te zorgen voor zoveel mogelijk passend onderwijs in alle wijken.

De heer **Cüsters** gaat in op de opmerking van de CU over het principe van de keuzevrijheid. Dat principe blijft bestaan, maar het gaat om de voorrang. Het systeem van keuzevrijheid van onderwijs is verankerd in de grondwet.

Wethouder **Snoek** sluit aan bij de complimenten vanuit de commissie voor de schoolbesturen. Hij waarschuwt er wel voor dat met dit systeem ook kinderen teleurgesteld zullen worden, net als bij een lotingssysteem. Deze ouders zullen zich mogelijk met hun teleurstelling tot de politiek richten. De wethouder zegt te hopen dat de steun die vanavond is uitgesproken dan ook waargemaakt zal worden. Het antwoord aan teleurgestelde ouders zal dan moeten zijn dat het systeem rechtvaardig is.

Tweede termijn

De heer **Brander** (PvdA) zegt trots te zijn op de samenwerking van de schoolbesturen. Hij wil voorts van de wethouder weten of hij de gegevens over de schoolvoorkeuren gaat gebruiken om de voorspelbaarheid van de capaciteit te verbeteren.

De heer **Rutten** (VVD) merkt op dat theoretisch gezien met adresgebonden onderwijs de schaarste verkleind kan worden. Hij gaat ervan uit dat dat te zien zal zijn in het strategisch huisvestingsplan. Ten aanzien van de laatste opmerking van de wethouder vraagt hij zich af of dat betekent dat de commissieleden geen kritiek meer mogen hebben. Hij zegt zich niet de mond te laten snoeren op basis van het feit dat hij dit een goed stuk vindt.

De heer **Visser** (CU) stelt nogmaals aan de hand van een voorbeeld de vraag of dit systeem niet ten koste gaat van de vrijheid van onderwijs.

Wethouder **Snoek** bestrijdt dat hij de commissieleden de mond snoert. Hij pleit alleen voor steun aan de partners, de schoolbesturen. Kritiek mag altijd. In antwoord op de vraag van de PvdA geeft hij aan dat de opgave er niet kleiner door wordt. Er komt echter wel meer inzicht in waar een grote mismatch zit tussen vraag en aanbod. De informatie van de schoolbesturen kan daarvoor worden gebruikt.

De heer **Cüsters** wijst op de grenzen aan de keuzevrijheid. Dat laat de huidige praktijk ook al zien. De opgave is de juiste balans te vinden tussen de onderwijshuisvestingscapaciteiten, de kosten en de tevredenheid van de ouders over de keuzes die ze kunnen maken.

9. Vaststellen rapport art. 213a onderzoek Fraudebestrijding bij bijstandsuitkeringen

De RKC heeft besloten art. 213a onderzoeken te volgen en de raad te informeren over de wijze waarop het instrument naar de mening van de rekenkamercommissie wordt ingezet. Dit oordeel wordt meegenomen in de behandeling.

De heer **Smit** (OPH) zegt nadrukkelijk vanuit zijn rol als voorzitter van de rekenkamercommissie te spreken. Hij geeft uitleg over de werkwijze van de RKC. Aangegeven wordt dat een aantal elementen onvoldoende wordt herkend. De RKC is van mening dat dit onderzoek niet echt een 213a onderzoek is. Het is een technische evaluatie van processen binnen de sociale dienst. Het college wordt geadviseerd erop te letten dat een volgend 213a onderzoek degelijk in elkaar zit. De RKC blijft kritisch op de follow-up van het onderzoek.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) zegt moeite te hebben met vragen over de efficiency, omdat vorderingen en boetes misschien niet betaald kunnen worden. Dat kan nooit een reden zijn om niet te handhaven. Fraudebestrijding kan de gemeente ook geld opleveren. Ze heeft ook moeite met de opmerking dat sommige mensen de tekst niet begrijpen omdat het er in het Nederlands staat. Ze is van mening dat er geen tekst vertaald moet worden.

De heer **Van der Bruggen** (PvdA) sluit zich aan bij de woorden van mevrouw Sterenberg.

Mevrouw **Jacobsz** (AP) wil weten of het college nog met een verbeterplan komt naar aanleiding van de conclusie van de RKC. Ze vraagt de wethouder of er een effectiviteitsafweging wordt gemaakt bij het handhaven van de bijstandsfraude. Wordt er, mede gelet op het hoge bedrag dat nog uitstaat, een inschatting gemaakt van de kans op het betalen van boetes en terugvordering? Wordt er rekening gehouden met de mensen die te goeder trouw zijn als het gaat om verhouding vergrijp/straf? Voorts pleit mevrouw Jacobsz ervoor de term handhavers te vervangen door een minder afschrikwekkende term. Tot slot wil ze weten of nog wordt onderzocht wat de reden is van het hoge percentage beëindigingen (26%).

Mevrouw **Dekker** (D66) zegt blij te zijn dat de aanbevelingen van de RKC worden meegenomen in het nieuwe handhavingsbeleidsplan.

Wethouder **Langenacker** wijst mevrouw Jacobsz erop dat er geen verbeterplan komt. Er komt een geheel nieuw beleidsplan waarin de aanbevelingen van de RKC zoveel mogelijk worden meegenomen. Het beleidsplan komt eens in de vier jaar uit, met daaraan gekoppeld een uitvoeringsprogramma dat elk jaar in de raad besproken kan worden. De technische vragen van mevrouw Jacobsz worden schriftelijk beantwoord.

10. Rondvraag

Mevrouw **Van Ketel** (SP) wil van de wethouder weten of er al een oplossing is voor de vrouwen die niet bij de Blijfgroep terecht kunnen.

Wethouder **Botter** geeft aan dat aan de betrokken organisaties is gevraagd andere partijen te informeren en te vragen ervoor te zorgen dat ze een alternatief kunnen bieden als ze vrouwen of kinderen moeten opvangen. Als dat op de juiste manier doorgegeven wordt, dan zijn er mensen die de casus oppakken en kijken waar die persoon het beste kan worden ondergebracht. Dat zou ook bij een particuliere opvang kunnen zijn.

De heer **Brander** (PvdA) wijst op de opmerking van de RvT en de bestuurder van Stichting Spaarnestad dat de regie tussen de verschillende afdelingen van de gemeente af en toe te wensen overlaat. Hij zou graag van de wethouder horen wat hij daaraan kan doen.

Wethouder **Snoek** zegt het probleem te kennen. Het gaat daarbij vaak om problemen op het snijvlak van erfgoed, duurzaamheid, onderwijshuisvesting en vastgoed. De inzet is het beleid aan de voorkant bij elkaar te brengen. Er komt een nieuwe erfgoedverordening. Daarin wordt specifiek de koppeling met duurzaamheid gelegd. De wethouder zegt ervoor gepleit te hebben de onderwijshuisvesting meteen in dit proces mee te nemen.

De heer **Brander** (PvdA) meent dat het probleem breder is dan de vergunningverlening. Er zou meer regie nodig zijn.

Wethouder **Snoek** zegt alleen deze problemen te kennen.

Mevrouw **Van Ketel** (SP) vraagt de wethouder naar de voortgang van de ervaringsdeskundigenopleiding. Wat wordt er gedaan met de nieuwe opleidingsplaatsen?

Wethouder **Langenacker** zegt toe voor de zomer hierover met een brief te komen waarin een terugkoppeling van het afgelopen jaar wordt gegeven.

11. Agenda komende commissievergadering(en), actielijst en jaarplanning

De heer **Rutten** (VVD) mist het toegezegde stuk over de voor- en nadelen van de kunstgrasvulling.

De **voorzitter** geeft aan dat het college hierover op 9 mei een besluit neemt. Op 18 mei komt het in de commissie.

Mevrouw **Dekker** (D66) wil weten wat ze moet doen als een motie niet binnen de termijn wordt afgehandeld.

De **voorzitter** meent dat dit dan eerst in de rondvraag aan de orde gesteld zou moeten worden.

12. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering om 23.01 uur.